

[Justitsministeren.]

lovgivning og dens tilblivelse. Jeg erindrer om, at den hviler på en løfteparagraf i grundloven lang tid tilbage. Den kan findes i den nuværende grundlovs § 44, stk. 2, og går altså ud på, at der skal gennemføres en lovgivning, der regulerer udlændinges adgang til at erhverve fast ejendom.

Spørgsmålet blev taget op efter besættelsen, en kommission arbejdede med problemet, men resultatet blev negativt. Men da problemet aktualiseredes i slutningen af 1950'erne, væsentlig vel nok som følge af omfattende tyske opkøb af sommerhusgrunde, nåede vi i december 1959 frem til en lovgivning, som vel ikke opfyldte løfteparagraffen i grundloven, men som i praksis løste problemerne. Vi forlod nemlig simpelt hen statsborgerkriteriet og lod loven hvile på domicilprincippet.

Må jeg om loven af december 1959 i øvrigt sige, at det er regeringens hensigt at opretholde denne lov uden ændringer også i tilfælde af Danmarks indtræden i det udvidede fællesmarked. Vi ved dog meget vel, at loven i sin fulde udstrækning ikke kan holde, hvis vi indtræder i det udvidede fællesmarked. Vi ved, at den på visse områder kan holde, men at den på andre områder må vige. Vor betragtning har været den, at selv efter at overgangsperioden er gennemløbet, vil denne lov kunne holde, hvor det drejer sig om privates køb af sommerhusgrunde og sommerhuse. Derimod vil den næppe kunne holde, hvor det drejer sig om erhvervelse af jord med henblik på en erhvervsmæssig udnyttelse ved udleje eller udstykning af sommerhuse og sommerhusgrunde, og for så vidt angår øvrig erhvervsudøvelse, regner vi ikke med, at loven af december 1959 kan holde. Vi må regne med, efterhånden som direktiverne fremkommer — og de vil for medlemsstaterne være gældende ret — at så må loven vige. Når vi alligevel ønsker den opretholdt, er det altså dels fordi den kan holde over for de private sommerhuse og sommerhusgrunde, men også fordi vi gennem denne lov kan bevare oversigten over, hvor udlændingenes køb af fast ejendom sætter ind, og det kan igen sættes i relation til den udnyttelse af forkøbsretten, vi har i tankerne.

Det spørgsmål, som altså melder sig, og som er centralt i debatten her, er, om det er muligt at skærpe denne lov, og jeg har forstået det således, at tankerne går i retning af, at der skulle kræves en vis tids bopæl her i landet, før man kunne erhverve fast ejendom. Vi har såvel i justitsministeriet, som i udenrigsministeriet underkastet dette problem en meget indgående undersøgelse. Vi har studeret Romtraktatens bestemmelser, de udsendte direktiver og forordninger for at se, om det var muligt at skærpe denne lovgivning og derigennem nå et væsentlig skridt i retning af at løse det nationalpolitiske problem. Vi er kommet til det resultat, at det ikke lader sig gøre. Må jeg indskyde den bemærkning, at det er jo i sig selv et ømtåligt emne at diskutere, al den stund det meget vel kan påkalde en betydelig interesse i udlandet, og det vil derfor nok være rigtigst, at vi mere i detaljer diskuterer problemet i et udvalg. Men der er dog et par ting, jeg gerne vil have lov at nævne for at illustrere, hvordan situationen fra vort synspunkt tegner sig.

Studerer man Romtraktatens etableringsbestemmelser, vil man se, at traktatens artikel 54 om etableringsfrihed, der jo også omfatter landbrugsområdet, udtrykkelig bestemmer, at det skal gøres muligt for en statsborger i en medlemsstat at købe og udnytte grundejendomme i en anden medlemsstat. Det drejer sig her alene om udnyttelse af grundejendomme i erhvervsmæssigt øjemed. I henhold til denne artikel 54 har ministerrådet den 25. oktober 1961 vedtaget en almindelig plan for ophævelse af begrænsningerne i etableringsfriheden, og det er gennemførelsen af denne plan, vi afventer i form af de direktiver, der måtte komme. Jeg tror, det er dette, det ærede medlem hr. Peter Larsen havde i tankerne, når man talte om, at ministerrådet havde vedtaget bestemmelser om 2 års ophold i landet for at erhverve fast ejendom. Det, der ligger i denne almindelige plan, for så vidt angår landbrugsejendomme, er dette, at man har opstillet en tidstabel for indførelse af etableringsfriheden, og dér siges det i første omgang, at fra vedtagelsen af denne plan — men jeg indskyder, den er endnu ikke vedtaget, og der er endnu ikke udsendt direktiver — fra vedtagelsen af